

DEBRECZENI NAGY ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

HELYBEN	VIDÉKEN
Egy évre. 12 korona	Egy évre. 18 korona
Fél évre. 6 korona	Fél évre. 9 korona
Negyedévre. 3 korona	Negyedévre. 4 K 50 L.

POLITIKAI NAPILAP.

Laptulajdonos: THAISZ ARTHUR.	Felelős szerkesztő: HAJDU SÁNDOR.
---	---

SZERKESZTŐSÉG:
Debreczen, Darabos-u. 19.
Telefon 862.

KIADÓHIVATAL:
Debreczen, Piacz-utca 7.
Telefon 223.

A háborus Balkán.

Belgrád, okt. 7.

A szerb hadügyi kormány *mozgósította* a Timok-hadosztályt. A Drina-hadosztály nagy része görög területen van, a mozgósított görög csapatok közelében.

Bukarest, okt. 7.

Diplomáciai körökben híre jár, hogy Románia értesült Bulgária titkos fegyverkezéséről és Szófiában kifejezést adott annak, hogy ezt *nem fogja tűnni*.

Szerbia és a monarchia.

Belgrád, okt. 7.

Pasic miniszterelnök felszólította a képviselőket, hogy ne támadják Auszria-Magyarországot, mert Szerbiának érdeke, hogy békés viszonyban legyen a monarchiával.

Török-görög konfliktus.

Athén, okt. 7.

A török megbízott látogatást tett a külügyi kormánynál s közölte Törökország feltételeit, egyben tiltakozását fejezte ki a görög magatartás ellen.

Alasca pusztulása.

London, okt. 7.

Newyorkból jelentik: *Alascai* tévriat adja hírül, hogy a város felett óriási vihar vonult át, melyet csakhamar *árvíz* követett. Az aranybányákból a víz elhordta az aranyhomokot. Több mint *ötszáz ház rombadőlt*, s tömérdek emberélet esett áldozatul. Az anyagi kár körülbelül *másfélmillió dollár*. A város lakossága rettenetes nyomornak néz elébe.

A Pillangó kisasszony szláv nyelven.

Trieszt, okt. 7.

A trieszti színház elő akarta adni a Pillangó kisasszonyt, *Puccini* világhírű operáját, *szláv nyelven*. A milonói felügyelőség nem engedte meg az opera előadását, azzal az indoklással, hogy olasz színházban operát csak olasz szöveggel lehet adni, A trieszti szláv lapok emiatt éles hagon támadják az igazgatóságot.

Franciák és németek harca.

Brüsszel, okt. 7.

Tegnap este egy szórakozóhelyen heves összetűzés volt francia és német katonák között. Valóságos harc fejlődött ki, melyben civilek is résztvettek. Többen megsebesültek.

A moszkvai véres sztrájk.

Moszkva, okt. 7.

A tegnapi sztrájkban körülbelül tizenötezer ember vett részt. A sztrájkolók megakadályozták a forgalmat, a közúti kocsiokból kikényszerítették a közönséget. Később harcba keveredtek a rendőrséggel s több munkás és rendőr súlyosan megsebesült. A forgalmat beszüntették.

Ítélet a döglött macskáügyben.

— Saját tudósítónktól. —

Megírta a Debreceni Nagy Újság, hogy a Széchényi-utcai házikenyérgyár csatornájában oszlás

nak indult macskahullát találtak. Dr. Komlóssy Pál rendőrkapitány, kihágási bíró ma tárgyalta ezt az ügyet és a kenyérgyár r. t. igazgatóját, *Horgonyi Károlyt száz korona pénzbüntetésre ítélte*. Horgonyi az ítéletben megnyugodott.

A sikkasztó főkönyvelő a törvényszék előtt.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A debreceni törvényszék büntető bírósága *Tóth Aurél dr.* törvényszéki bíró elnöksége alatt ma kezdte meg *Polgár (Pollák) Jenő*, a Leszámitoló-bank volt főkönyvelője büntügyének tárgyalását. Pollák a múlt évben a pénztári könyvek meghamisításával és hamis pénztári utalványokkal mintegy kilencezer korona erejéig megkárosította a szövetkezetet. Manipulációira csak ez évi február havában jöttek rá, amit Polgár megtudva, Budapestre szökött, ott azonban le tartóztatták és azóta vizsgálati fogságban ül. Ítélet csak délután, vagy holnap várható. Pollák részben beismerésben van.

Öngyilkos kőművessegéd.

— Saját tudósítónktól. —

Az elmúlt éjjel, két óra tájban az Árpád téren posztoló rendőr revolverlövést hallott. A hang irányába indulva a Sámson-utca sarkán a földön feküdvé egy fiatalemberre bukkant, aki kezében egy hatlővevű pisztolyt szorongatott.

A rendőr kérdéseire az illető elmondotta, hogy *Ferenczy János* a neve, 21 éves kőművessegéd. Mellbelötte magát. Többet nem lehetett kivenni belőle, mert eszméletét veszítette.

A kőművessegéd erősen vérzett, a rendőr ideiglenes költést alkalmazott egy zsebkendővel, majd kihívta a mentőket.

Bekötötték Ferenczy sebét és beszállították a kózkórházba. Kihallgatása során megtagadott mindennemű felvilágosítást. A rendőrség az öngyilkosság okának megállapítása végett nyomozást indított. Ferenci állapota súlyos.

A földműves titokzatos halála.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Hajdunánáson, a réti tanyán virradóra egy vízzel telt gödörben halva találták *Kovács Mihály* 26 éves földművest a szülei. A községi orvos fulladást állapított meg a halál okául. Ezideig nem lehetett megállapítani, hogy szerencsétlenség, vagy öngyilkosság forog-e fenn. Telefonon jelentették az esetet a debreceni ügyészségnek, amely vizsgálatot rendelt el a rejtélyesnek látszó ügyben.

Aki ragaszkodik Debrecenhez.

— Saját tudósítónktól. —

Ma hajnalban az egyik rendőrszem elfogta és a rendőrségi központi ügyeletre előállította *Grünblath Dezső* többszörösen büntetett, közismert zsebmeteszőt, akit Debreczen területéről végleg kitiltottak. Grünblatot, aki valószínűleg a közeli nagyvásárra jött Debreczenbe, tiltott visszatérés miatt ítélik el, a büntetés kitéltése után pedig visszatoloncolják illetégségi helyére.

NAPTÁR.	
1913 október 7. Városi színházban: Tavaszi ünnep. C) bérlet. Az Apollóban. Mártha. Fedák Sári felléptével. Uranus (Korona-passage.) Germinál. Zola regénye után. Uranus (Vásártér.) 100 ezer koronás örökség. A Meteorban. A szerelem váltásdíja. Városi Múzeum. Nyitva: Szombat 3—6-jg. Vasárnap 9—12-ig. Főiskolai Múzeum. Nyitva: Vasárnap 10—12-ig.	1913 október 7. A Hungária kávéházban. Magyar Imre és fia hangvers. A Royal kávéházban. Rácz Károly hangvers. Az Angol királynőben. Magyar Imre és fia hangvers. A Magyar Király kávéházban. Földesi Vilma női zenekara hangversenyez. — A DEBRECZENI NAGY ÚJSÁG megjelenik minden délután. — TELEFON: Szerkesztőség 862. Kiadóhivatal 223.

Nyakkendő különlegességek Feketénel.

A drágaságról.

Írta: **Wekerle Sándor** dr. volt miniszterelnök.

A drágaság nem sporadikus jelenség nemcsak egész Európában, hanem az egész világgazdaságban nagy viszásságként jelentkezik, ami nemcsak a mindennapi életet drágítja, hanem kihat a termelés minden tényezőjére s ezzel az egész közgazdasági tevékenységet megnehezíti, sőt megbénítja. Speciális okai, amelyek segítenek, először a termelés és fogyasztó közötti közvetlenség elősegítése, másodsor a termelés fokozása különösen élelmicikkekben.

A piac viszonyainak szabályozása, ezzel kapcsolatban a forgalom könnyítése egyes piacnak hasznára válhat, de más piacon, a melytől elvonják az árut, fokozza a drágaságot. Nálunk is tapasztalható ez, ahol egyes a termelés középpontjában levő vidéki piacok drágábbak a távolabbi fővárosi piacoknál, avagy a még távolabbi eső bécsi piacnál. Mindazonáltal a piacot és forgalmát nemcsak állandóan szemmel kell tartani, hanem szabályozni is szükséges. Szabályozni annyiban, hogy ez a szabályozás kiegyenlítőleg hasson a különböző piacok között való eltérésre. Emellett ott, ahol illetéktelen haszon jelentkezik, a közvetítő kereskedelemnél szintén szabályozó beavatkozásra van szükség. A kereskedelemnek ép az

a célja, hogy áruk forgalomba hozatalával kiegyenlítően hasson az árra. Ha ettől a föladatától eltér, oly intézkedésre van szükség, mely a közvetítés legális díján kívül az illetéktelen nyeréskedést lehetetlenné teszi.

A másik irány, amelyet a drágaság enyhítésénél szem előtt kell tartanunk, a termelés fokozása s annak a halatlan anomáliának mérséklése, hogy elsőrendű élelmicikket is külföldről hoznak be. Ez nem olyan kérdés, melyet máról-holnapra meg kell oldani. De habozás és késedelem nélkül szisztematikusan dolgozni kell. Sokan a külföldre vitt élelmiszer korlátozásától várják a drágaság enyhülését. Nem osztom ebben a fölfogásban. A külföldre kivitt cikk a legjobban fizetett áru, amely a termelőnek a legnagyobb hasznot nyújtja. Ha ezt elvonjuk, vagy korlátozzuk, a termelés ösztönének legfőbb rugóját akasztjuk meg működésében, amely következményeiben csak károsan hathat vissza magára a termelésre s ezáltal a cikk árára nem csökkentő, hanem termelő hatása lesz.

A ma uralkodó védővamos irány kétségkívül nagyban közrehatott a drágaság emelésre és a vámtételek lényeges mérséklése kétségtelenül árcsökkenő hatással bír. — Amde ennek az eszköznek igénybevétele nem kizáróan tőlünk függ. Minden államnak s így nekünk is, a nem-

zeti termelés megvédése és elősegítése jelszavával kell működnie. A nemzetközi forgalom, ebben a vámtételek alkalmazása, nem az állam akaratától, hanem a konjunkturától függ. S így kevés reményem van arra, hogy a ma kölcsönösen követett irány a közelebbi időben változást szenvedhetne. Ez nem annyit jelent, hogy e mellett ölbetett kézzel nézzük a világ folyását.

Mindent el kell követnünk, hogy különösen az élelmicik terén ne állítsunk föl áthidalhatatlan korlátokat. Azt a kompenzációt, melyet a közös vámterület mellett az iparcikkek áremeikédeésért követelhetünk, ne kizáróan az élelem vámjában, hanem a gazdasági védelem számos más eszközében keressük. Ha iparunkat rendszeresen és következetes elhatározással fejlesztjük, elfogjuk ezt érni és a fejlett iparban fogjuk azt a védelmet feltalálni, melyet most kizáróan a vámvédelemben keresünk.

Különbben mindenki ismeri fölfogásomat a közbeeső vámvonalról. Nemcsak gazdaságpolitikai, de államfinanciális szempontból is valószínű, hogy 1917-re meglesz a közbeeső vámvonal.

**Legfinomabbgyapjuszövetek
mesés olcsó árban**

Kupfer és Társánál
Széchenyi-utca 1. sz

Az aradi cigányprimások hegedű-párba.

Arad, okt. 7.

Rác Márton kassai cigányprimás napok óta játszik bandájával egy aradi kávéházban. A „helybeli” cigányoknak sehogyszem tetszik, hogy a „jött-ment roma” (cigányul: cigány) eltá-nyérozza előlük a „lovét” (cigányul: pénz.) Ebbéli bánat, no meg a zenész virtus feltűzete az öreg Almai Albert Pétert és fiát Lacit, akik ma üzlethijján facé-rodnak, s a következő levelet írták Rác Mártonnak:

T. Kartárs!

Ha olyan nagy legény t. Kartárs és holmi ezüst babérkoszu-ruval dicsekszik, ám álljon ki a placra és a nagy nyilvánosság előtt hegedüljön velünk versenyt. Ha van művészi bátorsága, akkor nem utasítja vissza kihívásunkat.

Almai Albert Péter,
Almai Laci.

A levélre Rác azonnal válaszolt:

T. Kartárs!

Levelét megkaptam. Én nem jöttem Aradra babérokat szerezni, hanem pénzt keresni. De ha magukba úgy dolgozik a Virtus, am hajlandó vagyok az aradi Nemzeti Színházban a versenyt zenekarommal felvenni és az ott elért verseny sikerétől teszem függővé, hogy ki maradjon aradi lakos, maguk, vagy én?

kartársi üdvözlétei
Rác Márton.

De erre ismét levelet írtak Almaik:

T. Kartárs!

B. levelét vettük. Hajlandók vagyunk önnel a versenyt a színházban felvenni, de minekutána vendéglősünkkel kellemet-

A társszerző.

Írta: **Dominique Sylvaire.**

— A lapokat, a lapokat!

Yves Lebillot felnyitotta szemét. Az októberi napfény besütött a szobába és bearanyozta az ágytakarót. Lebillot felült az ágyban és körülnézett, hogy hol vannak az újságok. Az ágy jobb oldalán álló fauteillen heverték ruhái össze-vissza dobva, bal oldalt Leone aludt még és közben ajkai közül előtört a kiáltás:

— Bravó, bravó, bravó!

Yves mosolygott. — Kedves kicsikém, — gondolta magában, még álmában is az újságokat akarja, hogy elolvassa a kritikákat és még álmában is örvend a darabomnak. Meghatva ettől a nagy hűségűtől, megsimogatta Leone borzas haját.

— Vajjon hány óra lehet, — kérdezte azután fenhanganon.

Megnézte az éjjeli szekrényen levő zsebóráját, de az három óra előtt megállt; de a leeresztett függönyökön át is megérezte az

odakint lüktető életet és a beszűrődő lármát már elveszítette az utca reggeli zajának frissességét. Az egyik toronyóra tizenegyet ütött.

— Ilyen késő van már? No de ilyen este után már szabad lustálkodni. Az este volt a Theatre Parisienben a Hermelinnek, Yves darabjának a premijere. A darab tagadhatatlan, sikert aratott, tizenötödik huzták fel a függőnyt a második felvonás után. A játsz-
mát úgy látszik megnyerte az író, a siker imponáns volt Yvesnek eddig nem adták darabját nagy színpadon, mostanáig a kis színházak specialitása volt és tiz sikert aratott darabja miatt, amelyeket a „Bonbonierak”-ben játszottak, irótársai „Miniatür” nek nevezték. Ez a dolog szörnyen bántotta. Az írók életükben elerkeznek egy olyan időponthoz, a melynél szükségét érzik annak, hogy saját maguk fölő emelkedjenek. — Harminc éves korában Yves Lebillot már ott tartott, a mikor már a halhatatlansággal kezdenek kacérkodni. A „Hermeli-

lin” már válasz volt ellenségeinek és kérdés a dicsőséghez.

A cím szimbólum volt. Yves nem egyedül választotta, barát-
nője, Leona segített neki ebben. Egyszer pompás fehér prém-
bundában jött haza a szücs-
től. — Amikor Yves a csoda-
szép, fehér prémet megpillantotta, épen a darabján dolgozott és hirtelen eszébe ötlött, hogy a darabja az erkölcs diadala a bűnön, fehér a fekete, hermelin az asz-
trakán ellen és megvult darabjának a címe. Igaz, hogy tízezer frankjába került.

Ettől a perctől kezdve Leone komolyan fogta fel „társszerzői” hivatását és teljes tudatával birt felelősségének. Ő, aki eddig ismeretlen kis színész volt, úgy látta végre, hogy ő így inspirálta barátját, úgy érezte, hogy sokkal szorosabb köztük a viszony és elhatározta, hogy valóban hű társa lesz. Minden nap be is bizonyította ezt valamivel; ő vágta négyrét a nagy iv papirosokat, munkaközben lábujjhegyen a köz-
zelébe lopódzott és homlokon

csókolt és a szobalánynak csak úgy beszélt róla „a mester”. Órák hosszat elült egy fauteillen Yves előtt, amikor dolgozott, várva, hátha tanácsot kér tőle valamiben.

Hat hónapja, amióta Yvesnek a barát-nője volt, sohase gondolt arra, hogy megcsalja, mert egyetlen egy alkalom sem kínálkozott. Egyszer azonban megismerkedett Paul Venieuval, Yves egyik barátjával, Venieu vonásaiiban volt valami, ami a halálos blazirságot fejezte ki és épen ennek nem tudott Leone ellenállni. De még sem tudta elhatározni, hogy elmenjen a találkára, amelyet Paul kért tőle. Ő Yves Lebillot társa, munkáinak részese — úgy érezte — hűséggel is tartozik iránta. A „Hermelin” főpróbáján utasította vissza utoljára Paul Venieu kérését fájdalommal, de erős elhatározással. És ezért vegyült egy kis fájdalma még azokba a bravókiáltásokba is, amelyek átom közben hagyták el ajkát.

— A lapokat, — kiáltotta most Yves.

Aszodi Hermanné Női kalap üzletét

Piacz-utca 89. sz. alól **Piacz-utca 77. szám alá helyezte.**

A hölgyközönség tudomására hozom, hogy az új model kalapok megérkeztek.

Átalakításokat jutányos árban vállalom.

Tisztelettel: **ASZÓDI HERMANNÉ.**

len incidestünk volt és a bandánk most gyengébb, — de csak egyelőre, — most szervezünk egy nagy zenekart, ezért csak kvartetben játszunk, mert így inkább a tudományt kifejteni, nem pedig, hogy a jó tagok emeljék a primást.

Mi önt sérteni nem akartuk, csak azt kifogásoltuk, hogy idejött Aradra és az idevaló zenészeket elvette a kenyeret, ami itt amúgy is gyenge. Tehát jelölje meg a napot, amikor velünk a színházban meg akar mérközni.

Tisztelettel

Almai Albert Péter
Almai Laci.

Igy fest ma a cigányprimások párbajának előcsatározása. Hogy lesz-e valami a hegedű párbajból, majd ezután valik el.

DEBRECENI KRÓNKA.

Uj őszi kalapok.

Az őszi garderobe beszerzését rendszeresen nem a ruháknál, hanem a kalapoknál kezdik az asszonyok. Érthető is ez, mert hiszen a nyári nap, eső és szél nem a ruhában, hanem a kalapban okoz erős pusztítást. Meg azután egy kalap beszerzése kevésbé is veszi igénybe az ereszényt, mint egy toilette s mégis felrisszít és divatos eleganciával egészíti ki az utcai öltözéket. Az új őszi kalapot előnyös állása leginkább azoknak ügyes feltevésétől függ. Csak annak állanak jól az új kis formák, aki azokat teljesen ferdén, hátulról mélyen a fejbe nyomva s a jobb szem felé huzva tudja feltenni. Legelőször azonban a hátul magasra feszült chogirint s a homlokba nyírott pónihajat kell megszokni

s csak úgy kísérletezni az új őszi kalapokkal.

Bizonyosan az ideai esős nyárnak következménye, hogy mint átmeneti kalapok lakkból, gummiból és viaszkosvászonból készült formák jöttek legelőbb forgalomba. Igaz, hogy ezeket a „vizhatlanokat“ oly ügyesen díszítik, hogy az anyag merevsége teljesen elvész. Hogy mennyire szükségessé tette őket az időjárás mostohasága, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy mily gyorsan váltak utcai divattá. A trotein-kalapok legnagyobb részt barettszerűek, egyenesen felálló karimával s a homlokból függőlegesen felfelé törő fejjel. Nem előnyösek általában és nálunknál sokkal csinosabbak a keskeny, hosszukás formák, amelyeknek nyújtott alakját, hátul alkalmazott szalagdíszrel teszik még nyújtottabbá.

A formák anyaga teljesen meg egyezik a ruhák anyagával. Duvetin, pean, depéche és mindenféle vastag bordájú selymek változnak és versenyeznek egymással. A nehézkes formák, melyek hivatva vannak a bizarr ruhaviseletben a nyugvó pontot képviselni szinben is tompák és sötétek, annyira, hogy még aki fekete kalapokhoz van is szokva, könnyen fog választani a sötét árnyalatok közül. A kalapok díszje most is igen kevés és nem áll többől, mint egy kevés szalagból, jettből, vagy tolltűzékéből. A jettnek különösen nagy szerep jutott. A sapkákon mint csillag vagy fényezve csiszolt gombok tűndöklönek. A kalapok elején vagy oldalán forgók, vagy magas tamburbotok alakjában helyezkednek el ingó-bingó celluloid-koronákkal.

A kócsagok mellett, melyeknek értéke még mindig növekvőben van, valóságos ornitológiai tudományra van szükség, hogy az ember a különböző madárfajokat meghatározza, melyekből a tűz-ekek készülnek. Legujabban a

structollat s a Nimdoy-páva tollait kötik össze kócsag formában s a madárvédő-egyesületek minden mozgalmá sem képes megakadályozni az egyre terjedő tolltűzékdivatot.

Az új kalapok fátyolviselése nem nagyon alkalmasok és mégis mint legutolsó párisi fátyolujdonosság az ugynevezett törökfátylak kerülnek forgalomba. Szövésük kétféle. A felső részük csipkéből, vagy hálóból áll, míg az alsó részük sűrű crépe vagy vollechiffon. Dacára annak, hogy álarcosbáli estekre emlékeztetnek, valószínű lesz elterjedésük, mert a legelső párisi divatszalonok, mint nélkülözhetetlen divatcikkét ajánlják.

A javítóintézetből a börtönig.

— Saját tudósítónktól. —

A debreceni csendőrség eljárását indított Szikszai Papp Sándor 20 éves foglalkozás nélküli napszamos ellen, betöréses lopás miatt. Papp Sándor többször követett el betörést, amiért fogházra és javítóintézeti nevelésre ítélte a bíróság.

Évekkel ezelőtt örökre fogadta Szikszai Papp Sándort Kaszás András Gerébi-telepi lakos. A fiu rossz, vásott természetű volt, rengeteg csinyt követett el. Ezért Kaszás nem tartotta a házában, hanem nevelésre odaadta egy ismerősének.

De Szikszaiából nem lehetett tisztességes embert nevelni. 1909. év tavaszán betört a szomszédjuk házába. Pár korona értékű ingóságot lopott, amelyet a zsigvársárbán értékesített. Kinyomozták, hogy ki volt a tettes s bíróság elé állították. Akkor dorgálásra ítélték.

De észre lehetett venni a hangján, hogy meggyőződés nélkül beszél. Yves gyorsan felöltözködött és nem szólt közben semmit. Amikor készen volt, szólt, hogy elmegy kicsit sétálni. Leona megcsókolta és gyöngéden a fölébe sugta:

— Kedvesem, úgy szeretném, ha te egy kissé boldogtalan lennél.

— Óh, hát már te is, hisz ez rettenetes!

— De csak azért, hogy valami nagy dolgot alkothass.

Yves elment és becsapta az ajtót. Leone habozott egy kissé, azután odament az íróasztalhoz, kezébe vette a tollat és hősiiesen maga elé morogta:

— Meg kell lenni, meg kell tennem ő érte. Ez kötelességem. És írni kezdett: „Paul, ma dél után ötkor eljövök önhöz. Szeretem!”

A levelet borítékba tette és megcímmezte Paul Venieunek, becsöngette a szobaleányt, hogy vigye a postára.

— E kis boldogtalanság, — mormogta — ezt meg kell tennem ő érte. Kötelességem.

Leone felébredt és csengetett a szobaleánynak, aki neimsókára megjelent hóna alatt az összes újságokkal. Mohón bontották fel azokat mindketten.

A sajtó, amint ez már szokás, tartózkodó volt. Elismerte a „Hermelin“ sikerét, de úgy látszik nem értette meg a morálját.

— Figyelj csak kedvesem, — szólt Leone, — mit ír ez a nagy-képű Valentin.

„A Hermelin egy egész fiatal költő darabja, amelyben megtalálni mindazokat a technikai kiválóságokat, amelyek eddig annyira sikert szereztek Yves Lebillot darabjai a drámai irodalomban fognak méltó helyet elfoglalni.“

— A hülye, — kiáltott fel Yves, — ez nem ért meg semmit. Legalább gondolkodott volna egy kissé. Nézzük, mit ír Mesnard.

„Elvitathatatlan, hogy Yves Lebillonnak van tehetsége. A természet bőven és számítás nélkül segített rajta, de vajjon segített-e ő is a természetben? Ezt lehet kérdezni a „Hermelin“ után. A szerző könnyedén játszik a természet adományával, de nem adott hozzá semmit a sajátjából. Gazdagság vagy szegénység-e ez? Yves Lebillotnak nincsen meg

az a gazdagsága, mint azoknak, akik már szenvedtek is az életben.“

— No ez azt hiszi, hogy több szerencsém van, mint neki, — szólt Yves. — Nézzünk meg egy másikat.

„Kedves darab, szerelmi történet, elég jól játszottak, szerzőt tizenötöször kihívták; a szerző ragyogott, tulsok szerencséje van az életben; mondjuk meg az ő érdekében, kis szerencsétlenség reánézve.“

Yves haraggal dobta el a lapokat.

— Szamarak mindnyájan, féltékeny szamarak. Egy sem értette meg a „Hermelin“ filozófiáját, tisztán az irigység beszél belőlük, mert nem éheztem és nem vártam husz évig, mint ők, amíg a darabom színre került. Ezentul nem akarnak „Miniatúr“-nek hívni, hanem „Szerencsés“-nek . . . Kis szerencsétlenség . . . Ők bezzeg boldogok lennének, ha . . . Azzal az összes újságokat dühösen földhöz csapta. Leona szót sem szólva feküdt az ágyban és gondolkodott.

— Nos, te nem szólsz semmit ehhez?

— Igazad van, kedvesem, — felelte — ezek mind irigyelnek.

Az év nyarán ismét lopott Papp Ujra a járásbírósnak adott dolgot a fiu: másodszer is megdorgálták. A következő évben már nagyobb stílusú betörést követett el a suhanc. A Csapókerben feltörte egy szoba ajtaját, behatolt a lakásba s értékes dolgokkal megrakodva távozott. — Szikszai Papp Sándor azonban rajtavesztett, elfogták s bejelentették a debreceni törvényszéknél. Két esztendei javító-intézeti nevelésre ítélték.

Ezután egy hét múlva újabb stiklit követett el, amiért egy napi fogház büntetéssel sújtották. Leülte az egy napot s ekkor elvitték a javítóintézetbe. Két évig volt a váci javítóintézetben a suhanc, aki a kertészetet tanulta.

Most a nyáron került haza Szikszai Papp. A fogház sem javított rajta. Szeptember 27-én kileste, amikor szerető apja, Kaszás András eltávozott hazulról. Betörte az ablakot, bemászott a konyhába, onnan pedig a szobába s hozzátartott a munkához.

Összeszedett fehérneműt, ruhákat s néhány koronát. Zsákmányával, a közben kifeszített ajtón át távozott. Az ócskásoknál értékesítette a holmikát, a pénzt pedig elitta. Kaszás hazaérkezése után nyomban felfedezte, hogy idegen járt a ház körül. A szobába érve a rendtelenség láttára konstatalta, hogy betörő működött. Jegyzéket készített az ellopt tárgyakról, azután feljelentést tett a csendőrségen.

A nyomozás során megállapították, hogy Szikszai Papp Sándor a tettes, aki beismerte a betörést. A csendőrség a javíthatatlan suhancot feljelentette a debreceni ügyészségen.

A mai drága viszonyok között

FEHÉRTÓI BÉLA

elsőrangu temetkezési intézete a legolcsóbban és legszebben rendez

temetéseket

egyszerű és diszes kiállításban személyes felügyelet mellett.

Feltűnő szép

művirág és érckoszorúk

olcsó árban kaphatók.

Van szerencsém a n. é. közönség figyelmét felhívni, hogy nálam saját készítményű

takaréktűzhelyek

külömböző kivitelben, mélyen leszállított árban kaphatók, jóságáért szavatosságot vállalok.

Kérem becses pártfogását

Kiváló tisztelettel

Preisler Simon

épület- és mulakatos

Hunyadi-utca 1. sz.

Royal szállodával szemben.

Andrássy Gyula Kolozsváron.

Kolozsvár, okt. 6.

Andrássy Gyula gróf, az Országos Alkotmány-párt elnöke családjával és a kíséretében levőkkel együtt ma délben rövid ideig Kolozsváron tartózkodott. Andrássy tudvalevőleg hosszabb időt töltött most a Tordaszentlászló mellett levő járavizek kastélyában. — Onnan a napokban utaztak el Andrássyék és néhány erdélyi mágnás család meglátogatása után ma délben 12 órakor automobilal Kolozsvárra érkezett.

Andrássyval együtt érkeztek felesége, leánya és veje Pallavicini György őrgróf, továbbá Szereday Aladár és Rohonczy Lőrinc. Az előkelő társaság tagjai autóval egyenesen a pályaudvarra hajtatnak, hogy onnan vonattal tovább utazzanak Budapest felé.

A pályaudvar első osztálya várótermében kedves meglepetés érte Andrássyékot. Az alkotmánypárt kolozsvári hívei ugyanis, akik már előzetesen értesültek érkezéséről, díszes virágcsokrot nyújtottak át Andrássy feleségének.

Andrássy Gyula gróf családjával és társaságával együtt ezután a negyven perc késéssel induló déli gyorsvonattal utazott el Budapestre.

Az egyetemi kórház alapkölététele.

— Saját tudósítónktól. —

Az egyetemi épületek építésének ellenőrzésére alakult egyetemi nagybizottság holnap délelőtt 11 órai kezdettel ülést tart a városháza kistanácstermében. Az ülés tárgya: Az egyetemi kórház alapköltététele.

A Minerva

általános bizt. r.-t.

előnyös feltételek és olcsó díjak mellett köt bármiféle biztosítást. Ezen biztosítások közül kiemeljük a ma oly aktuális sikkasztás elleni biztosítást, melyet több nagy pénzintézet és város már megkötött. Cél szerűnek tartjuk, ha a mai viszonyok mellett minden nagyobb pénzforgalommal bíró intézet vagy üzlet ezen biztosítás révén az esetleges károk ellen védekezik. Felvilágosítással szívesen szolgál a

„MINERVA” főügynöksége
Szent-Anna-u. 1. (FENYVES IZSÓ) Telefon szám: 1044

Bérekcsidijszabás

a Concours Hippique idejére.

— Saját tudósítónktól. —

A Concours Hippique tartamára a rendőrség most állapította meg a bérekcsik viteldiját. Ezek szerint egész napra, vagyis reggel nyolc órától este nyolcig:

Egyfogatu bérekcsi 14 K
Kétfogatu „ 20 K

A versenytérre (bárhol is tartatik a verseny) oda és vissza, várakozási idővel:

Egyfogatu 8 K
Kétfogatu 12 K

A versenytérre kimenet, vagy onnan bejöt

Egyfogatu 3 korona
Kétfogatu 5 korona

A rendőrség tudatja a közönséggel, hogy a megállapított viteldijon felül egy bérekcsik sem követelhet többet. Ellen esetben minden panaszt hozanak a főkapitányság tudomására, hogy az esetleges visszaéléseket megtorolják.

Korcsmai verekedések áldozatai.

— Saját tudósítónktól. —

Lakatos János hajduhadházi illetőségű cigány ma reggel bejött Debrecenbe, ahol fölvetette magát a kórházba. Lakatosnak egész teste össze van verve s több kézzurás nyoma is látszik rajta, amelyeknek eredetéről semmi felvilágosítást nem tud adni. Lakatos János különben ma reggel is részeg volt s így valószínű, hogy korcsmai mulatozás közben verték össze. Állapota súlyosabb természetű.

Sándor János 23 éves földműves az éjjel az egyik kisebb külsőségi korcsmában mulatozott. Eközben összeszólalkozott az egyik vendéggel, aki a szóváltás hevében késsel beleszurt a ballábába. Szintén nem tudja ki volt a merénylő. Könnyebb természetű sérülésével a kórházban ápolják.

HIREK.

— A városi pénzügyi bizottság folyó évi október hó 10-ik napján, pénteken délután 4 órakor a városháza 22. számú hivatalos helyiségében rendes ülést tart. Tárgy: Segélyezések s egyéb folyó ügyek.

— A záróra körül. A kereskedelmi és iparkamara minap tartott értekezletén a kereskedő főnökök és alkalmazottak a fűszer élelmiszer üzletek ujjítása és zárása tekintetében nem jutottak végleges megállapodásra. A kamara ismételen alkalmat kívánt adni, hogy a két érdekelt fél békés megegyezéssel egyetértve nyilvánítsa óhajait a törvényhatósági szabályrendeletre vonatkozólag. E célból tegnap délután újból értekezletre hívta össze a kamara a fűszer élelmiszerkereskedők főnökei és alkalmazottai képviselőit. Az értekezlet beható tárgyalás után sem jutott megegyezésre a két érdekelt. A külsőségi fűszer és vegyeskereskedők reggel 5 órai nyitást, esti fél 9 órai zárást kívántak; az izraelita vallású és szombaton üzletüket zárva tartó kereskedők szombat este fél 10 órában kérik záruk engedélyezését. Az alkalmazottak ezzel szemben reggel 6 órai nyitást és este 8 órai, szombaton este fél 9 órai zárást kívántak megállapítani. A két fél tekintetben nem tudván megegyezésre jutni, a kamara tudomásul véve a kívánalmakat, azok összeegyeztetésére és a kamara véleményének megállapítására saját gyűlésének tartván fenn az elhatározást.

— A kamara kerület vasuti menetrendjének javítása. Az őszi és tavaszi menetrend változások idején a kamara különös gonddal és figyelemmel vizsgálja át az új menetrendet a kamara kerület vasuti közlekedési érdekei szempontjából. Az adatgyűjtés munkája bevonja a kamara beltágait, kültagjait, kerületének érdekképviseleteit, a városi és megyei törvényhatóságokat. A beérkező adatok alapján új vonatok beállítására, csatlakozások létesítésére, az érkezési és indulási megváltoztatásra vonatkozó esetleges javaslatait összefoglaló felterjesztésben fogja a kamara a keresk. m. kir. miniszter elé juttatni.

— Iskolai ünnepély. A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskola „Arany János” ifjúsági önképzőkör iskolai ünnepély keretében emlékezett meg október 6-ról, az aradi Tizenhárom napjáról. A nap jelentőségét Székely Simon igazgató beszédben fejtegette. — Egyben 1913/14. tanévi alakuló gyűlést is tartotta a kör, melyen új tisztviselőkké a következők lettek: Elnök: Klein József IV. o. t., alelnök: Kohn Dezső IV. o. t., főjegyző: Fried Jenő IV. o. t., aljegyző: Csonda József III. o. t., pénztárnok: Klein Ferenc III. o. t., könyvtárnok: London Miklós IV. o. t. és Várceka Róbert III. o. t. Ezeket kivül minden osztály 2—2 választmányi tagot választott.

— A máramaros-vármegyei közkörház 1914. évi husz, zsirnemű, kenyér, fűszer, termény, kötszerek, irodaszerek, fűtőanyagok szállítás úján való biztosítása céljából pályázatot irt ki a közkörház igazgatósága. A zárt írásbeli ajánlat f. évi október hó 30. d. e. 9 óráig nyújtandó be az igazgatósághoz. Szállítási feltételek ugyanott betekinthetők.

— Halálos diószüret. Hegyesi Gábor hatvanöt éves jómódu komádi gazda felmászott az udvarán egy diófára. Az agastyán diószüret közben egy gyöngye ágra lépett, amely letört alatta és lezuhant. Hegyesi Gábor oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy két napi kintlódás után meghalt.

— A pozsonyi cs. és kir. katonai élelmiszeri raktárnál az 5-ik hadtest hadbiztonság területén 1914. évben összegyűlemlő gyapju, fehér vászon és szürke szalmazsák vászon stb., szerződés szerű eladása céljából f. évi november hó 4-én kedden délelőtt 9 órakor tárgyalás fog tartatni. Idevonatkozó feltételek a kamaránál betekinthetők.

— A miskolczi banksikkasztás. Hírül adták már a lapok, hogy a Miskolczi Kereskedelmi és Gazdasági Bank pénztárosa, Holzer Lajos 13000 koronát sikkasztott és megszökött, Amerikába. A bank kára azonban, mint értesülünk, a Mineránál biztosítás úján megtérül. Cél szerűnek tartjuk ma ily károk ellen való biztosítást, mert a jelenlegi gazdasági helyzet mellett még egy kisebb jelentőségű káreset is hátrányos befolyással lehet egy pénzintézet üzletkezelésére, amennyiben a legjobban megalapozott intézetnek is komoly gondot okozhat az, ha egy ily káresetből kifolyólag a betevők tömegesen kérnék vissza pénzeiket, avagy a visszleszámitoló hitelezők részéről támaszthatnának nehézségeket. Másrészt pedig egy sikkasztás elleni biztosítás igénybevételével nemcsak magának, illetőleg igazgatósági tagjainak szerez nagy megnyugvást az intézet, hanem vele összeköttetésben levő üzleifeleinek is.

— Ösztöndíjas kereskedő. A kiviteli kereskedelem fejlesztése céljából fiatal kereskedők segítésére alapított Erzsébet királynő 2500 koronás ösztöndíj ügyében most döntött a kereskedelmi miniszter. Az ösztöndíjat a folyó évben is a debreceni kamara-kerületből való Lányi József szatmári születésű kereskedő kapta meg, ki Londonban fejt ki elismerésre méltó működését.

MANDEL LIPÓT

czipőáruházában

Piacz-u. 28.

Telefon 352.

Bevésett egység árak:

12-16-20-24 Kor.

— **Írógépekhez való levelezőlapok forgalomba hozatala.** A nagy levélforgalommal dolgozó vállalatok rövidebb levelezéseikhez szívesen alkalmazzák a levelezőlapokat. A levelezőlapok jelenlegi formája miatt az írógépbe betevése s az írás is sok veszélyességgel jár. Ezért a rövidebb levelezéseket is inkább a drágább portóju zárt levelekkel intézik el. Nagyon célszerű újítás volna, ha a posta svájci mintára 5, 6 levelezőlapot tartalmazó kartonlapokat hozna forgalomba, melyen az egyes levelezőlapok perforálás útján lennének elválasztva. Ez esetben a levelezőlapoknak írógépeknél használata semmi nehézségbe sem ütköznék. Az aradi és debreceni kamara ez újítás életbeléptetése jánt felterjesztést intéztek a keresk. miniszterhez.

x **„Festőművészek“** Musini olajfestmények kaphatók Thaisz A. papirkereskedésében.

— **A vasúti fuvardíjhitelének kezesség által biztosítása.** A vasúti fuvardíjhitel igénybevevő cégekre hátrányos, hogy a biztosítéki összeget értékpapirokban kell letenni. Ez sok esetben kamai, vagy árfolyamvesztést okoz, de mindenesetre tökélyvonással jár. Sokkal célszerűbb volna, ha a fuvardíjhitel bankkezesség által is biztosítható lenne. Természetesen a jobb vidéki bankok kezességének is elgondolnók kellene lenni.

— **Fedák Sári** debreceni premijerje semmiben sem marad vissza a budapestitől. A zsufo-lásig megtelt Apollo színház előkelő közönsége óriási lelkesedéssel üdvözölte Zsafia megjelenését. — **„A fogadás“** című kis-szerű darab, a jelenleg Berlinben az Admiral Eispalast-ban naponta bemutatásra kerülő Japan balletet is magában foglalja, mely korcsolya mutatványai bámulatható a szemlélőt, úgy szépség, mint ügyesség szempontjából.

— **A Concours Hippique programja.** Az e hó folyamán tartandó Concours Hippique a nevezések már lezáródtak. Páratlanul nagy a nevezések száma. Az összes nevezők száma 326, ezek közül 184 azoknak a száma, akik mint versenyzők vesznek részt a Concours Hippique-n. A mindent bőven felölő és részletes tájékoztatást nyújtó program most készül és e hó 7 től kedd reggeltől kezdve minden dohánytőzsdében kapható. — Ugyanott kaphatók október 17 iki hortobágyi kirándulásra is a jegyek. Az előjegyzett páholysok száma oly nagy, hogy az intézőség a 8 áig ki nem váltott páholysokat az ujjonnan jelentkezőknek adja ki.

x **Legujabb „Pantograph“ rajz nagyítók** kaphatók Thaisz A. papirkereskedésében.

— **Arany töltő tollak Penkala.** Gyári árakban árusítatnak Thaisz A. papirkeres. Piacz-u. 7.

— **Igyunk! MÁRIAVÖLGYI természetes ásványvizet! Legolcsóbb és legjobb.**

x **Árpádtéri új templom és Debrecen egyéb új épületeiről** Huszonöt különféle új felvételű színes képes lap legszebb kivitelben THAISZ A. papirkereskedésében „Bika“-szálloda mellett kaphatók.

Egy ügynök öngyilkossága.

Nagyvárad, okt. 7.

Fodor Jakab kereskedelmi ügynök tegnap felakasztotta magát és amikor a kötél már összeszorult a nyakán, golyót röpített a fejébe.

Fodor Jakab 52 éves ügynök egykor jómódu gazdálkodó, a Kolozsvári-utca 24. szám alatt lakott feleségével és hét gyermekével. Évek óta súlyos gyomorbetegben szenvedett és betegségét külföldi fürdőknél gyógyíttatta. Betegsége rendkívül idegessé tette. Családjának sokszor keserűen panaszkodott, hogy nem bírja tovább szenvedéseit és megöli magát.

Tegnap délelőtt 10 óraker felesége és gyermekei a temetőbe készültek, hogy egy rég elhunyt rokonuk sírját megnézzék.

— Induljatok már — sürgette Fodor a családját — siessetek a temetőbe!

Egyedül maradt a lakásban. Tizenegy óra felé hatalmas dördülést halottak a házbeliék s ebben az időben érkeztek vissza Fodorék a temetőből. Az asszony nem találta az urát sehol. Rossz sejtések gyötörték. Érdeklődött a szomszédoknál:

— Valami történetet — mondtak — éppen előbb, mintha a padláson lövés dördült volna.

A házban lakó Schützberger Izsák röbbedmagával felrohant a padlásra, ahol szörnyű látvány rémítette meg. Fodor Jakab ott függött a padlás gerendáján hol-tan. A jobb halántékából vastagon ömlött arcára a vér. A halott megmeredt ujjai közt egy tizenkéthüvelyes revolver volt.

A rendőrség emberei dr. Berkovits René útszi orvossal és a mentők hamarosan megjelentek a Kolozsvári-utcai házban. A mentők már nem volt szükség. Az orvos konstátálta, hogy Fodor Jakab halála körülbelül másfélórával előbb következett be. Megállapította, hogy a szerencsétlen ember felakasztotta magát s amikor a hurkot nyakára szorította, fejébe lőtt. A golyó is azonnali halált okozott.

A tiagikus véget ért családapa rég készült az öngyilkosságra. Ezt bizonyítják azok a levelek, a melyeket dohányzó asztalán találtak és amelyek mindegyike még augusztus elsejéről kelt.

Fodor Jakab összesen kilenc levelet hagyott hátra, amelyek közül nyolc családja tagjainak, egy pedig a rendőrségnek szól.

Az országos Tanítói Árvaház

(Simonyi-ut 16. sz.)

fűszer, marhahus és kenyérműek

szállításának biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalást tart. Az ajánlatok **1913. évi október hó 18-ig** adandók be.

Debreczen, 1913 október 6-án.

Hertelendy Jenő,
igazgató.

Balsam cigaretta hüvely a jelenkor legjobb hüvelye Kapható minden jobb papírüzletben és dohánytőzsdében.

Hazahívták a nagyvárad bolgárokat.

Nagyvárad, okt. 7.

A nehéz balkáni háborúból visszajöttek azok a derék bolgár kerteszek, akiket Nagyváradról hívtak be katonának s akik Kirilisszától Csataidzsáig végig csatázták a véres hadjáratot. Eljöttek a harcokból fáradtan, sebesülten. Ki a lábában hozott egy golyót, ki a fején viseli a török szurony nyomát.

A szomorú gladiátorok munkába álltak a nagy bolgár telepeken s éjszakánként csöndes tüzek mellett mesélgettek a bu-markilzáni meg a lüleburgaszi csatáról, de arra bizonyosan nem gondoltak, hogy egyhamar újra fegyverbe szólítják őket.

Tegnap aztán nevezetes eset történt. A visszalért néhány bolgár címére távirat jött Szófiából. A hadvezetőség sürgősen hazaszólítja a külföldi bolgár hadköteleseket az albán-görög zavarok miatt. Ugy látszik még mindig nem aludt ki a tűz Bulgáriában.

A háborúviselt volt bolgár vitézek ujjonnan csomagoltak és tegnap este el is indultak már hazá Szófiába.

Zola-bemutató az Uranusban.

A „Germinal“ filmen.

Szociális dráma 8 részben, bemutatásra kerül az Uranus mozgószínházban október 6-án.

Zola diadalmas, megrázó erejű regényének, a Germinal-nak tegnap volt a film-bemutatója az Uranus mozgószínházban. Zola nagyszerű realizmusa pompásan érvényesül a vásznon. Ugyszólván egy páratlanul érdekes találkozás nyílik alkalmunk megcsodálni. Zola, a legnagyobb realista, találkozik a jelenkor legnagyobb realistájával: a mozival. Csak a mozi tudja az életnek azokat a végtelenül aprólékos és finom részleteit úgy élénk rögzíteni, ahogy a nagy francia regényíró tudta. S ahogy most a Germinal a mozilepedőre elevenedik, újra elevenné válnak a zolai mélységek is, a szívbe és idegekbe markoló döbbenetes igazságok. Ugy, amint annak nevezetes és súlyos fordulatot jelent a filmtechnika tökéletességében. A Germinal mint mozgóképek, nemcsak szórakoztató mutatvány, hanem valóságos propagáló eszköz az irodalmi művészet remekének megérzékeitetésében, kulturhistóriai és szociális tanok terjesztésében. Amit Zola regényében megkezdett, azt a

film elvégzi a vásznon. A regény tendenciája teljesen hatalmába keríti lelkünket. A proletárok tömegnyomorának komor és viaszgatalan képei teljes két órán át tökéletes, művészi kivitelben ott peregnek le szemünk előtt. Zola regénye megelevenedik. Az izgalmas jelenetek egymást kergetik. Vérkavaró mozgalmassággal játszódnak le a sztrájk, sortűzek dördülnek és katonasíjakok villannak a bányák komor sötétjében. És ott vannak az éhségben fuldokló proletárok, akik igazukért küzdenek. És mindez abszolút tökéletességgel, igazsággal és természetességgel. A 3200 méteres film páratlanul készült el Pathé Frères zseniális rendezésében.

És a szereplő művészek és művésznők is mind elsőrangúak Henri Krauss, aki a „Nyomorultak“-ban világhíres művészettel kreálta a filmen Jean Valjean szerepét, megható realizmussal játssza a derék Etienne Lantier, a sztrájkvezér szimpatikus szerepét. Sylvie kisasszony, a párisi Odeon kiváló tagja, az érzelmes hűséges Catherinét szerepében nyeri meg a nézők szívét. Dhar-say, a forradalmár, orosz munkás Souvarine személyesítője, nagy energiával válik ki a játékból. A mord, durva Chaval kitűnő személyesítőre talált Jacquinetben, aki robusztus alakjával is hű fotográfiája a regény emez alakjának.

A „Germinal“ egész héten, október 12-ig marad műsoron, naponta két előadásban 6 és 9 órai kezdettel.

Szülők figyelmébe!

A közlegő iskolai idényre a legujabb és legolcsóbb

gyermek-ruhák

BALÁZS JENŐ

férfi, fiu ruhaárúházaiban szereshatók be

Debreczen, Piacz-u. 61. sz.

☒ Szent-Anna-utczával szemben. ☒

Olcsó szabott árak.

Megyei telefon 6-28. szám.

SZÍNHÁZ.

Thurán Anna. *Bartók* Lajos történeti drámája ment tegnap a színházban, díszelőadásul, október hatodika alkalmából. Az ilyen díszelőadásnak nem sok értelme van s ha lehetne, úgy akkor lenne, ha a színrekerülő darab valami összefüggésben volna az ünneppel, vagy legalább a korrall. De ez nem baj. A Thurán Anna régi jó darab és érdemes volt előadni. És bocsáttassék me-

nekünk, ha a divatját mult stílus a színészek ajkáról sokszor komikus hatással hangzott. Hiába, mi már vagy nevetünk, vagy furcsán és kellemetlenül érezzük magunkat, ha a színpadon így szólítgatják egymást az emberek: Legérdemesbb agg! Hach, gaz áruló, hach, hach!! S nem a darabban van a hiba és nem bennünk. Ó, mi bele tudjuk riogatni magunkat az elmúlt korba és átéljük letűnt ezredévek világát is, ha kell. De az emberek soha nem beszéltek úgy, mint a darabokban és mutassanak nekem normális embert, vagy mondjanak egyet a régi időkől, aki komolyan kimondta valaha az ilyen szavakat: Hahh! Az ördögbe is! (Ezer kartács és toronyóra!)

És ne tessék azt hinni, hogy ez vicz, mely a darabot akarja gunyolni. Csak arra akarok ezzel a durva fényrel rávilágítani, hogy történelmi tárgyú darab csak két esetben lehet tökéletes hatású és teljes illúziót keltő. Ha az eredeti kornak, a téma korának a nyelvén beszélnek az emberek, vagy pedig annak a kornak az irodalmi nyelvén, amelyben a közönség él. Hangsúlyozom, hogy irodalmi. Mert a mai színművekben sem a mai közönség nyelve, hanem a mai közönség nyelvével egyidejű irodalmi nyelv él.

Az egész nem nagy hiba és nem hibás érte se Bartók Lajos, se a darab, se a közönség, se a színészek, se a rendező. De így van és ezt le kell szögezni.

Az előadás a dráma nehézségeinek következményeképpen néhol bizony igen gyöngye volt, sokszor azonban élet volt benne és illúziót keltett. Halassy Mariska, Lajthay Károly, Fehér Gyula kitűnően fogták össze a dráma szálait. Károlyi Ibolyka a czimszerepben jó volt. Börtönjelenetével mély hatást ért el. Bányay Irén nagyon kedves színésznő.

A színházi iroda jelentései

* **Tavaszi ünnep.** Bíró Lajos színműve, a Tavasz ünnep kerül színre kedden este C) bérletben. Ez a darab sokat meséltet magáról, mondják, hogy meséje megtörtént esemény, amely állítólag Nagyváradon játszódott le és sokan felismerni vélik az egyes személyeket. Annyi azonban bizonyos, hogy az író minden jeles kvalitásával ékes ez a műve is és így a közönség azzal a szeretettel fogadhatja, a melyet Bíró Lajos kiváló tehetsége méltán meg is érdemel. A darab főbb szerepeit Károlyi Ibolyka, Bányai Irén, Nagy Sándor, Lajtai Károly játszó.

* **Szegény Jonathán.** (A színházi iroda jelentése.) A színház igazgatóságának minden törekvése oda irányul, hogy a műsort változatossá tegye. A Buksi nagy-sikerű operette után szerdán Mil-löcker remek zenéjű nagy ope-

retteje, a Szegény Jonathán kerül színre A) bérletben, csütörtökön Hajduk hadnagya, Rajna és Czobor magyar tárgyú daljátéka B) bérletben és pénteken Fall Leo egészen modern irányú, de rendkívül kedves zenéjű műve az Elvált asszony C) bérletben. — Mindhárom operette úgy játék, mint hang tekintetében erősebb követelményekkel lép fel és a közönségnek módjában lesz a társulat operette személyzetét ilyen kvalitásaiban megismerni.

SPORT.

A **vasárnapi Bocskai-verseny.** Rég nem látott gyönyörű atletikai viadalban lesz része Debrecen sportkedvelő közönségének vasárnap. Még eddig soha nem volt a „Bocskai” serlegért folyó pontversenynek oly nagy jelentősége, mint most. A MAC és a BEAC. athléta-gárdája egész éven át minden pontversenyt felhasználta a vetélkedésre. Legutóbbi vasárnap a Porzsolt díjért folyt küzdelemben a MAC győzött 27 ponttal, a BEAC 25 pontja ellen.

Tehát a vasárnapi versenyen, mint az ország utolsó pontversenyén méri össze erejét a két nagy rivális klub. Mindegyik indítja teljes versenyző gárdáját az utolsó emberig. Ehhez a nagy vetélkedéshez méltó külsőt fognak adni a még induló MTK., FTC., Spárta, Kassai AC Nagyvárad SE Kisvárdai SE Debreceni TE kiváló athlétaí. Ugy hogy a debreceni közönségnek egy nagyszabású atletikai verseny szép küzdelmeiben lesz alkalma gyönyörködni.

NAC—NSE 4 : 1. A nagynehezen összeszerdített NSE csapat súlyos vereséget szenvedett vasárnap. Ezzel aztán végleg elvesztette minden reményét a bajnokságra, viszont most a NAC lett ismét a bajnokság jogos aspiránsa. Különben az igazi döntő a 19-i NAC—DTE matchen fog eldőlni.

DKASE—Nagyvárad S. C. A DKASE hajnali utazástól kifáradt csapata csak nehezen tudott győzni a bíróval asszisztáló várad csapat ellen.

Ry.

REGÉNY.

A csodálatos herceg

— Olasz regény. —

(Folytatás.)

A nap előre haladt és Honora mostoha atya az egész idő alatt az eső miatt még zordonabbnak feltűnő hosszú órák alatt lankadatlan kitartással és néma csendben őrizte foglyát. Még egyszer rendelt azután enniválót és ismételtén kényszeríté Oraziot, hogy egyék. Ő maga nem érzett se éhséget, se fáradtságot. Majd eszik, sőt tíz percze meg is pihen akkor, mikor Gerald megérkezik a többiekkel. Ez minden, mire szüksége van, mielőtt igazságot szolgáltatna.

Hideg szélroham tüvöltötte keresztül a folyosókon, megrázva az üres szobák ajtóit és valósággal fűtött, tombolt a vihar a lépcsők kanyarulatain.

A földből dermesztő hideg, nedves, dohos szag áradt szét. Olykor-Olykor kihallatszott jajveszékése az öreg Assuntának, aki egy bezárt ajtó előtt térdelt, melyen túl bent a szobában Honora némán és egyedül örködött halott gyermeke felett. A végzet örökre megsemmisítete most már a Persennák bölcsőjét.

Pontban három órákor megérkezett Gerald, Vald'oro Alfonso és Carlo Spina jöttek vele megdöbbentő komoly arcokkal. Óvatosan emeltek ki a kocsiból egy hosszú, meg egy négyszögletes tokot és pillanatra megállapodtak tanácskozni a csarnokban.

— Elég időnk van — szólalt meg Gerald, ki szinte megöregedtetnek és iszonyuan fáradtnak látszott. — Még legalább két óráig nem száll le a nap. Enni kellene valamit. Ma még nem is villásreggeliztünk.

Itt nem... nem ebben a házban! — tiltakozott élénken Vald'oro.

— Ugy érted persze, hogy nem esszünk az „O” kenyeréből — szólalt meg Gerald. — De majd beküldök a falubeli fogadóba és onnan hozatok ki valamit

Azzal kiment és beszélt a kocsisal, ki azonnal el is hajtott a nyomorúságos fogadó felé a falu tulsó végére. Gerald azután visszatért társaihoz.

Nem volna-e kellemetlen, ha

itt várakoznátok pár pillanatig? El kellene mennem bejelenteni Sir Maxwel Lindhurstnak, hogy már itt vagytok.

Gerald el is tűnt a hosszú lépcsőn. De az első emeleti folyosó kanyarulatánál megbottlott a földön térdelő és fejét a földre lehajtó siró Assuntában.

— Meghalt talán? — kérdezé Gerald megdöbbenve és kezét az ajtó kilincsére téve.

— A gyermek halt meg és ő odabent sir bezárkózva egyedül — zokogott a vén cseléd

Gerald megcsókolta a tölgyfa-ajtót.

— Meg fogunk bosszulni, egyetlen kedvesem — susogta s azzal tovább ment.

— Kérem siessen le és beszéljen velük — mondá azután a tábornoknak — és egyék valamit. Az enniválót a faluból hozattam fel. En majd elfoglalom azalat az ön helyét... de nem fogom őt megölni. Megbízhat bennem.

Atábornok mereven felállott és helyette a Gerald szemei riasztották fel az alacsony székben ülő Oraziot.

A herceg arca még ónszínűbbé vált, midőn halálos ellenségét megpillantá maga előtt és annak tudatára jutott, hogy most már az ő felügyeletére lesz bízva. Gerald alig volt képes reá nézni az összes ereit lázas forrongásba hozó indulattól Dehát szavat adta a tábornoknak. Nem volt szabad Oraziot megölnie.

Kinosan lihegett az önmegtartóztatás kinjától. Nehéz lélegzéssel kívül más nesz nem is háboritá most már a halotti csendet, mert az eső is megállott és kívül belül szürkés viláosság borított el mindent.

Egyszerre felpattant Orazio és zokogástól elfojtott hangon megszólalt:

— Lowther, meg akarnak azok ölni engemet?

Gerald röviden válaszolt.

— Párbajt kell vívnia.

— Onnel? — kérdezé a herceg.

Nem. Sir Maxwel Lindhursttal. — Gerald iszonyattal párosult megvetéssel fordította eltekintését a gyűlölt arcra és a helyett annak karjára függeszté szemeit, hogy figyelhessen mozdulataira.

Vajjon mikor jönnek már a többiek őt feloldozni kinos feladata alól? Alig várta, hogy felváltásák.

— Lowther, édes barátom — susogta most egyre Orazio oly halkán, hogy maga is alig hallotta a saját hangját — ön szereti az én feleségemet. Ő tagadhatatlanul szép... óh, nagyon szép! Szívesen adok neki egy millió frankot s az összes családi ékszerrel ráadásul... és ön bírhatja őt mindenestül örökre, ha... a fejét félre fordítja egy percze és megengedi, hogy elszökjem, hogy elmeneküljek a folyosón át! Már jönnek felfelé.

Gerald zsebébe cszattatta a revolvért és odarohanva, ahol a másik állott, talán arcul ütötte volna, de kezeit megragadta valaki és a tábornok állott mellette, mögötte pedig Carlo és Alfonso.

— Semmi ilyen tettelegességet nem szabad elkövetni — mondá. — Ez az én ügyem és nem az öné, Lowther. Mi most már átengedjük a herceget ezeknek a gentlemaneknek. Jöjjön velem.

Folyt. köv.

Becses figyelmébe ajánljuk

Szabó Miklós

kész férfi-, fiu- és gyermek-ruha nagyáruházát

Debreczen, Piacz-utca 19. szám.

(az Alföldi Takarékpénztárral szemben) az épülő új Bikaszálloda mellett ahol az összes őszi és téli saját készítményű férfi- és gyermek-ruha újdonságok a legfinomabb kivitelben már elkészültek s óriási választékban a legolcsóbb szabottáruk mellett szerezhetők be.

Debreczen, Piac-u. 19.

TELEFON: 10-64.

Külön mérték utáni uri szabóság hazai és angol szövet raktárral.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

libatoll és pehelyt

akármily mennyiségben veszek és eladok.
Villanyerőre működő gépeim tisztított tollat és pehelyt kelengyékhez állandóan nagy választékban szolgálhatok.

Tisztelettel

Katz Áron

tollnagykereskedő
Debreczen, Hatvan-utca 74. szám.
Használt toll tisztítását elvállalom.

Uj

vizgyógyintézet és Zander-féle svéd gyógygymnastica

Debreczen, Simonffy-u. 7.
Vezető orvos: Dr. Szász Adolf.

RENDEL:
D. e. 10-1-ig. D. u. 3-5-ig.

Rendelési órák:
Férfiaknak:
D. e. 6-10-ig. D. u. 5-8-ig.
Nőknek:
Délelőtt 10-től délután 5-ig.

Svéd fejlesztő torna gyermekeknek:
Délután 3-5-ig.

Vigyázz!

Az egyedüli szublimálttal impregnált

ideális

FÉRFI ÓVSZER

Ára tucatonként 4, 6, 7, 8 kor. — Diszkrét szétküldés:

TURUL kötszergyár, Budapest II., Erőd-utca 16.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

óra- és ékszerjavító műhelyemben

bármily órák és ékszerek szakszerűen javíttatnak.
Pontos munka! Előnyös árak
Szíves támogatást kér

Filó István

órák és aranyműves
Szent-Anna-u. 22. sz.

Van szerencsénk a nagyérdemű vadászközönség szíves tudomására adni, hogy új angol villanyerőre berendezett automatikusan működő **lőporadagoló gépünk**, amelyen az osztrák-magyar **füstnélküli lőport** ezredgramm pontossággal lemérhetjük, megérkeztek. Füstnélküli töltények kemény seréttel és kátránylemezes szőrfójtással töltve 16-os K 13—, 12-ös K 15— százankint. Töltények megyei telefonunk utján megrendelhetők, postán is szállíthatók lesznek.

Telefonszám: 12-69.

Ladányi József és Társa

Kiváló tisztelettel
Debreczen, Piacz-u. 83., a Royal-szállóval szemben.

Legczélszerűbb

klosettpapír-tartó doboz

falra erősíthető.

Szerkezete folytán egyszerre csak egy lap papír vehető ki, mely rögtön azután a következő lapot a nyíláson félig kithuzza, ezáltal a papírpazarlás ki van zárva. Külön betétek is KAPHATÓ:

THAISZ ARTHUR

papírkereskedésében, Piacz-utca 7. szám.

1 csomag 500 lap barna betét 30 fillér.
1 „ 500 „ fehér „ 36 „
1 fadóboz hozzá való „ 2'40 „

Vigyázz. Kékre festett kirakat. Vigyázz.

Őszi újdonságok olcsó áron beszerezhetők!

1 méter színes tenis flanel	—30 fill.	1 méter bársony, minden szín	1'28 fill.
1 méter 120 cm. széles angol utánzatu		1 darab flanel takaró ismét	1.56 fill.
kostüm kelme, 85 féle színben	—90 fill.	1 darab fekete glott alsószojnya	2.06 fill.
1 méter finom zsinór parchet	—32 fill.	1 vattás paplan	4'36 fill.

Vásznak, Harisnyák, Zsebkendők, Rövidárúk. Őszi kostümkelmékben nagy választék olcsó árban. Szőnyegek, függönyök. Hencsertakarók. Külön fehérnemű osztály.

MOLNÁR

nőidivat áruház
Kossuth- és Batthyány u. sarok. Színházzal szembe.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

Csakis ez a valódi **kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.**

Kapható Debreczenben: „Központi drogeriában“ és Stern József és Testvére kefe- és illatszertárában.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölni-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VII. ker., Szigetvári-u. 16. sz.
Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.

AZ APRÓ HIRDETÉSEK KÖZÜTT MINDEN SZÓ 5 FILLÉR, VASTAGABB BETŰVELSZEDETSZÓ 10 FILLÉR.

APRÓ HIRDETÉSEK

FELVILÁGOSÍTÁST LEVELEL BELÜLTŐZŐDÁSOKRA INGYEN ADUNK CSAK A VÁLASZRA SZÜKSÉGES BEFEJELT MEGJELÉSEK.

KIADÓ

Utczai lakás kiadó november hó 1-re Rákóczi-utca 5.

Irodának kiadó a Piacz-utcán, utczára nyíló, igen nagy emeleti szoba. Értekezhetni: Piacz-u. 28., 4. emelet.

KÜLÖNFÉLEK

Megérkeztek remekül éneklő kanárik, friss madár eleség olcsón beszerezhető. Jókai 52.

Tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy tűzifa raktáramat összpontosítottam és jelenlegi legnagyobbított raktáram Késes-utca végén, a villamos kocsis telepen van, raktáramban kapható száraz cser, tölgy, bükk, gyertyán és hantott tűzifa 81 és waggon számára. — Iroda: Miklós-utca 55. Telefon 466. sz. Tisztelettel Glück Hermann és Fia.

Isten bizony nem fog törni a gallérja, sem fehérneműje, ha a villany mosodába viszi tisztíttatni, Batthyányi-u. 26. sz. alá. Kényes színű ruhákat vegyileg tisztít minden elfogadható árban Szirma és neje.

Uj! Uj! Csemege, gyümölcs és színházi cukorka üzlet.

Mindenkor a legjobb fajgyümölcse és különlegeségeket dezent sajtok találhatók.

Szent-Anna utca 3 szám alatt Hevesi görög dinnye és Cantalup dinnye befőzésre amíg az idény tart.

Elsőrangú férfi-, fiú- és gyermekruhák a legolcsóbb árbott árak mellett

Balázs Jenőnél kaphatók, Piacz-utca 61. Telefon 628.

Legszébben mos és vasal galhérok, kézelőket, férfi és női fehérneműket, menyaszonnyi kelegyeket, függönyöket és mindennemű fehérneműket chlormentesen WEISZ MÓR, Török Bálint-utca 2. szám.

A legszebb és legolcsóbb fényképnagyítások

Takács Vincze fényképszéknél a Nagytemplom mellett, valamint életnagyságú fényképek bármily régi kép után is szavatosság mellett készíti.

Egy nagyobb parti vétel folytán iskolai lüster kötének, fehérneműk, harisnyák potom árban kapható Starknál Piacz-u. 7. sz. Vecsei-ház. Kérem a czégre ügyelni.

Mig a készlet tart,

az új „Béka áruház”-ban Piacz- és Hatvan-u. sarkán, legújabb faouis selyem bluzok 10 K. Szövet etamin és batizt bluzok 5 K. 1 vég angol vászon, finom szafu 11 K. 1 kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2-40 K. Szövet maradékok 140 cm. széles 3 K. Férfi ingek és fehérneműk remek választékban. Fiu és lánykaruhák remek választékban. Cselely bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban.

Szűts István

uri szabóüzlete, angol és hazai szövetújdonságok raktára ♦♦ Hunyadi-u. 13. sz. a.

Maison Biró

angol női szabó Debrecen, Deák Ferenc-u. 13. (ROYAL MELLETT.)

8 évig Budapesten létezett.

Mérték után készít finom szövetből selyem bélessel kosztűmöt 90 K-ért, raglánt 70 K-ért. Pfűsch kabátot és színházi köpenyt 100 K-ért. Hölgyek által hozott kelméből fazont 40 K-ért. Elsőrendű munka.

Aki szép és tartós cipőt akar csináltatni, az bizalommal keresse fel

Szalay József

uri és női cipész mestert Csapó-u. 47. szám alatt.

ÓRÁK

pontos javítása, valamint zsebórák, ébresztő órák, fali inga és konyha órák legolcsóbb árban beszerezhetőek

Relényesy Sándor

órák és ékszerkereskedőnél Hatvan-utca 17.

Konyha és előszoba BUTOROK

készen és jutányos árban beszerezhetőek WEISZ FERENCZ asztalosnál, József kir. herceg-u. 7. Telefon 1090.

Figyelem!

Hatvan-u. 4. sz. alatt 8 év óta fennálló műhelyem ajánlom a m. t. háztulajdonos urak figyelmébe.

Készíték vizvezeték, fürdőcsatornázási munkákat.

A mérnöki hivatal által előírt szabályok szerint. Terv és költségvetés díjtalan. Telefon 1069.

Wilheim Ede

ü. v.

A legtisztábban kezelt üdítővíz az „Ebesi” vz. Főraktár Debreczen, Piacz-utca 7.

Nagy András

épület és butorasztales Csapó-u. 19. szám. Elvállal mindenféle parket lerakás, felgyalulás és fényezési munkákat pontosan, jutányos árak mellett. Levél meghívásra azonnal hához megyek.

Saját érdeklében

szíves figyelmét felhívom, hogy az összes tisztítási árakat leszállítottam.

1 vászon öltöny 3— korona.
1 zakó öltöny 3-60
1 sötét nadrág 1-20
1 fehér 1-40
1 mosó mellény —50
1 szövet —80
1 felöltő 3-40
1 öltöny vasalás 1-40

WACHA RÓBERT

vegyszerkészítő Simonffy-u. 55. Széchenyi-utca 6. Varga-u. 35.

Modern cipész-vállalat.

Arany János-u. 18. sz. alatt Kovács Ignác. Minden e szakmába vágó munkák a legjobb és legolcsóbb kivitelre.

Városi, állami tisztviselők és alkalmazottak 5 százalékos engedményben és a nagyközönség új munkarendésnél ingyen gumisarkok kedvezményben részesülnek. Javítások legpontosabban készítetnek el.

NÉMETH LAJOS

Debreczen Batthyányi-u. 7.

ELVÁLLAL

vizvezeték, csatornázás és központi fűtés ugyszintén modern fürdő és closet berendezéseket, valamint vizvezeték bekapcsolásokat gyorsan, jutányos árban.

Gyerünk csak

Barna Mihály angol és francia cipész-üzletébe Miklós-utca 10. sz. alá, mert elegáns és tartós cipőket és csizmákat a mai kor igényeinek készít.

Antik ÓRÁK

javítását legbiztosabb sikerrel készíti

Borbély Lajos

UTÓDA Hatvan-u. 9. sz.

Törödék arany és ezüst beváltás.

Elsőrendű

manikurözönő lakásán manikuröz úgy urakat mint hölgyeket, Egyháztér 3.

Értesítés!

Egy kísérlet elég ahhoz, hogy meggyőződjék milyen szép és jó minőségű kész férfi, fiu és gyermekruhákat vásárolhat

SZABÓ MIKLÓS férfi, fiu és gyermekruha nagyruházában Debreczen, Piacz-utca 19. sz. (az Alföldi tak. szemben) TELEFON 10-64

Ha valaki

olcsó malacot akar

vásárolni, menjen Varga és Balogh hentes és mészárosokhoz Városi bérház 8. szám alá.

Gyenge malac egészben K 150, felenkint K 1-60, kicsiben K 1-70. Mindig friss marha, gyenge borjú és sertés hus, valamint háj zsirnak való kapható.

Legnagyobb

Gramophon raktár és a legújabb lemezek jutányosan Szendrő Sándor hangszer-kereskedésében kaphatók, Debreczen, Batthyány-utca.

Zongorák,

pianók bárbe kaphatók Schmidt zongora raktárában.

ALKALMAZÁSI NYERNEK

Ügyes

felsőszéki kisasszony Jost cukrázdába felvétetik.

Béti társagok ingatlanok adásvételéhez kerestetnek!

Pénztárnok 50 ezer korona készpénz kaucióval!

Eladó házak, továbbá: Föld, szőlő és erdő birtokok a mai naptól már előjegyezhetőek.

Bővebbet az Általános Közvetítési és Hirdetési Vállalat

Debreczen, Csapó-u. 12. Megyei telefon 10-27.

ELADÓ

Borsajtóim elkészíttek s nagyon olcsón kaphatók. FAY vasöntöde. Telefon 957.

Egy jó karban levő gázkályha eladó, Egyháztér 3 szám., fodrászúlet.

Eladó olcsón 2 darab beosztott üzleti álvány és egy puld.

Czim: Miklós-utca 22. sz. alatt.

Mindenféle nyomtatvány izléses kivitelben és jutányos árért készül

Thaisz Arthur

könyvnyomdájában Debreczen, Piac-utca 7. szám. Telefon 223.

A legszórakoztatóbb

hangszereke szállítja

WAGNER „Hangszer-Király” Budapest, József-körút 15. (Telefon.)

A milánói, párisi és laodoni kiállításán az első díjjal kitüntetve.

Hegedű, 16 drb felszereléssel 12 korona. Jogszertárogató, billentyűkkel 16 kor. Kétsoros hangverseny harmonika 25 korona. Beszélőgép, hatalmas hangu 40 kor. Csoda réztrombita, erős 6 korona. Varázsviola, ajándékkal 4 korona.

Javítási szakmühelyek! Fényképes árjegyzék ingyen!

ÓVÁS! Figyelem a „WAGNER” névre és a 15. házszámra.

PIGNICZKY ISTVÁN

CRONOMETER és MŰÓRÁS

a szegedi birneves Brauswetter órásnak tanítványa és 12 évig elsőrendű szakmunkása volt

Csapó- és Vár-utca sarok. A Zenedével szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK

révén a legbiztosabb eredményt éri el, ha venni, eladni, bérelni, kiadni szándékozik üzletet, butort lakást stb. Kiadóhivatal: Piacz-utca 7.